

Jan 1,1-9

1Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. 2To bylo na počátku u Boha. 3Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. 4V něm byl život a život byl světlo lidí. 5To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. 6Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan. 7Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. 8Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví. 9Bylo tu pravé světlo, které osvětluje každého člověka; to přicházelo do světa.

2. čtení Mt 5, 13Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. 14Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. 15A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. 16Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.

Co se solí, která se zblázní? Ježíšův výrok o soli by se mohl doslovně přeložit: „Vy jste sůl země, jestliže se však sůl zblázní, čím bude osolena?“

Sůl, která nesolí je prostě bláznovství. Sůl bez chuti je k ničemu.

Ježíš se svými výroky obrací na učedníky. Říká vy jste sůl země, tak si dejte pozor, abyste se nezbláznili a nepřestali solit. Bylo by to přece absurdní, že? Skoro jako kdybyste rozsvítili lampu a pak ji zakryli, aby nebyla vidět.

Asi si při pomyslení na takové jednání poklepeme na čelo, proč by někdo něco takového dělal?

Když Ježíš mluví o soli a světle, mluví samozřejmě obrazně. Vy učedníci – jste solí a světlem – jste něčím užitečným.

Sůl má spoustu blahodárných účinků. Sůl čistí, konzervuje, slouží také třeba jako hnojivo – zúrodňuje půdu. Bez soli by nebylo skoro nic požitelné. Kdyžtak mě kuchaři mezi vámi opravte, ale pokud vím, tak se aspoň špetka soli dává do všech jídel - dokonce i do těch sladkých. Sůl je zkrátka nepostradatelná.

Vy jste sůl země. Ježíšova slova platí i pro nás dnes. **Jsme solí země** – můžeme pomáhat k pročištění vztahů mezi lidmi – vnášet do sporů slova pokoje, přinášet útěchu těm, kteří žijí s bolestí. **Jsme solí země** - i co se týče konzervačních účinků. Tím, že čteme z Bible, z knihy, která se zakonzervovala před skoro dvěma tisíci lety - Jsme tak trochu konzervantem hodnot důležitých pro lidskou společnost. To se projevuje například, když se jako následovníci Krista projevujeme jako ochránci lidské důstojnosti, důstojnosti života každého člověka. **Jsme solí země** – a když se zadaří, tak i tu a tam něco dobře pohnojíme. Dáme vzniknout nějakému dobrému dílu – křesťanské služby jako je diakonie nebo charita bývají právě takovým prospěšným hnojivem společnosti.

Na Ježíšově výroku mi připadá hodně důležité, že neříká: „Buďte solí země“, ale že prostě konstatuje – **Vy jste solí země**. Zdá se mi to jako dobrá pojistka, abychom to s tím solením moc nepřeháněli. Abychom se ve snaze dostat Ježíšovým nárokům nesnažili více než je chutno a zdrávo.

Takových přesolení už církev zažila v minulosti dost. Myslím tím ty případy, kdy byla misie provázena násilím nebo třeba případy, kdy se moc církevní propojovala s mocí světskou. V takovém prostředí, v prostředí hodnot přikazovaných a kontrolovaných shora se mnozí tou přemírou soli až zadávali, a dodneska vidíme, nejen v křesťanském kontextu, že propojit vládu s náboženstvím, mívá opravdu hrozné následky.

Soli zkrátka může být příliš – ale když se vrátíme k tomu, co říká Ježíš – tak ten spíš varuje předtím, abychom svoji slanost neztratili. Abychom nevyčpěli a nestali se z nás jen obyčejné bílé krystalky čehosi.

Vezměte si třeba to, že Ježíš svá slova mluví k zástupům z hory. Z vyvýšeného místa, aby

na něj bylo odevšad vidět. Naproti tomu naše běžná praxe zvěstování je většinou taková, že se v neděli sejeme v uzavřené místnosti a o Bohu mluvíme mezi čtyřmi stěnami. Jednomu to může připomenout třeba i to světlo pod nádobou...

Tak zkusme přemýšlet i my o tom, jestli i v životě mimo stěny kostela, skutečně dodáváme svému okolí aspoň tu špetku Božího slova, špetku Boží naděje, kterou čerpáme ve svých modlitebnách. Možná je to právě ta špetka soli, kterou svět tak nutně potřebuje. I když o tom třeba ani neví.

Sůl je nepostradatelná, ale kolikrát o tom ani nevíme. Asi jste si také při slovech o soli vzpomněli na pohádku Sůl nad zlato. Poselství této pohádky je právě to, že nepostradatelnost soli si málokdo uvědomuje. Jak moc je sůl důležitá, se kolikrát zjistí, až když je všechna pryč. Možná nás čeká podobné prozření – myslím na tento motiv v souvislosti se zanikáním sborů naší církve po přechodu na samofinancování. A tak si říkám – jak to vlastně bude, když sborů ubude? Zjistí lidé z okolí, že byli vlastně ti evangelíci nepostradatelní? Nebo se nestane vůbec nic?

Řekla bych, že to může být pro nás pro všechny – z velkých i z malých sborů – námět k rozhovorům – čím jsme užiteční pro svoje okolí? Jsme pro lidi z okolí nepostradatelní, i když to třeba nevědí? Máme nějakou jinou, zvláštní příchut' než jiné prospěšné spolky v okolí? Stalo by se něco, kdybychom zanikli?

Sama jsem docela napjatá, jak to všechno dopadne, ale mám naději, že ta společenství, která špetky Božího evangelia světu přinášejí, ta snad budoucí roky nejistoty překoná.

Ježíš říká vy jste sůl země, ale také říká vy jste světlo světa – to jsem zatím trochu upozadila. Říká se, že to jsou dva paralelní výroky a že vlastně oba říkají jinými slovy totéž. Něco na tom jistě je, světlo je stejně jako sůl nepostradatelné – a i světlo je v mnoha ohledech užitečné.

Ale přeci jen vidím v obou obrazech rozdíl.

Obrazy světla jsou na rozdíl od soli spojované s Bohem. Zatímco sůl bývá v Bibli zmiňovaná jako prostředek k něčemu – prostředek očišťování – třeba i v souvislosti s metaforou soudu. O světle se mluví v přímé souvislosti s Bohem samotným. Třeba v Janově evangeliu, ze kterého jsme slyšeli úryvek se mluví o Ježíši jako o světle. Ježíš je to světlo, které tu bylo od počátku. Světlo, které tma nepohltila. Podobná vyznání čteme i v žalmech a na dalších a dalších místech.

A tak když Ježíš říká **vy jste světlo světa** – přibližuje v tu chvíli naši schopnost, kterou máme odvozenou od Boha. Neumíme svítit sami ze sebe, ale díky Bohu můžeme Boží světlo odrážet. Jakoby byl Ježíš slunce a my měsíc, který jeho světlo odráží. Někdy více, někdy méně.

Nebo si to můžeme představit tak, že jsme jako diamanty – ty přece také sami nezáří. Diamanty také odrážejí světlo, které přichází odjinud.

Věřím tomu, že má každý člověk potenciál stát se světlem pro své okolí. Možná byste ze své zkušenosti řekli, že tomu tak není, že jsou lidé, kteří prostě svítit nebudou, protože jsou taková a taková ... Ale co když jsou jenom schovaní pod nějakou nádobou, pod nánosem životních zklamání? Co když jsou jako diamanty, které jsou zanesené špatným rodinným zázemím nebo třeba pokřiveným sebevědomím?

Když o tom takhle přemýšlím, tak doufám, že sbory naší církve jsou a i dál budou takovými místy, kde člověk dostane příležitost odhalit svoji pravou hodnotu. Kde člověk dostane příležitost odhalit svoji schopnost zrcadlit Boží světlo. Místem, kde si člověk nemusí nasazovat všelijaké masky, aby byl pro druhé přijatelný, ale kde může být právě takovým, jakým je Bohem stvořený – průzračným zářícím klenotem.

Věřím tomu, že existuje způsob, jak se nezbláznit a neztratit svoji slávu. Že je to právě rozpoznání toho, že umíme zrcadlit Boží působení.

Nyní prosím povstaňte, pomodlíme se za nás i za všechny současné Kristovy učedníky -

Pane Bože, děkujeme Ti za tvá slova povzbuzení – za slova povzbuzení, že jsme solí země a světlem světa. Prosíme Tě za všechny, kteří Tě vyznáváme jako Pána – abychom prosvěcovali svět tvým Slovem, abychom nebránili tvému působení vlastním sobectvím, abychom se se svými dary, které máme od Tebe neskrývali, ale abychom ve službě druhým svědčili o Tvé dobrotě a lásce celému stvoření. Amen